Timișoara, 1895. Anul II. Nr. 189. **Vineri în 25 August (6 Septembre).**

DREPTATEA

Apare în fie-care di de lucru la amiadi.

Prețul 10 fl. pe an (pentru străinătate 37 frci.) — **Numeri singuratici 5 cr.** — **Tacsa de inserțiuni:** 1 cm.☐ 1 cr., plus 30 cr. timbru.

Redactor responsabil: **Adrian P. Deseanu.**

Redacțiunea și Administrațiunea: Timișoara. cetate trada Zápolya (Temesvár, Festung, Zápolyagasse,) Nr. 41 **Telefon** (linia de stat Viena, Budapesta Arad' Nr. 4.

Vederi strîmte.

II.

Timișoara, 6 Septembre.

(c) În primul nostru de eri am dat un cas caracteristic despre stricăciunea ce ni-o pot causá vederile strîmte în vieața noastră publică. Am făcut totodată amintire, că de oameni cu vederi strîmte dispunem și noi, ba une-ori acestia întrec cu mult pe cei cu vederi clare și largi.

Pentru ilustrarea faptului am amintit un cas, care direct nici nu ne privește pe noi, ci e luat din vieața publică a fraților nostri din Bucovina.

De astădată credem că este în interesul bine priceput al causei noastre, dacă vom enumĕrá vr'o câteva casuri — din cele nenumĕrate — de individi, cari în nivoul lor de a judecá lucrurile, lasă foarte mult de dorit.

E bine sĕ cunoaștem modul strîmt de cugetare al acestor individi și din acel punct de vedere, ca în definit sĕ ne știm esplicá și acea aparițiune prea deasă din vieața noastră națională, în urma căreia noi aparem atât de gălăgioși și atât de puțin concilianți, când vorba e sĕ ne înțelegem asupra unui lucru, care pe toți ne privește.

Cu deosebire în vieața noastră publică individul cu vederi strîmte ne poate stricá nemărginit de mult. Fenomenul acesta e cu atât mai trist, cu cât asemenea oameni înguști la vederi sunt în general foarte recalcitranți, astfeliu, că o înțelegere cu ei e aproape imposibilă.

Nici pe departe nu sunt oamenii acestia *subjectivi*, cari își închipuesc, că toată lumea trebue modelată după îngustimea crerului lor, atât de periculoși ca pe terenul public.

În literatură dînșii nu pot face multă stricăciune, fiind-căací vederile lor înguste în curĕnd sunt date pradă uitării, — lumea trece peste ele la ordinea dilei, pentru-că în literatură și știință peste tot numai vederile largi au drept de esistență. Un rîs ironic este întreaga resplată a oamenilor cu vederi mici pe terenul literaturei și științei, — dînșii ací nu se pot validitá.

Nu așa însĕ pe terenul public social. Motivul este de a se cĕutá în împrejurarea, fiind-că asemenea oameni înguști la vederi și strîmți la inimă, sunt — după cum am mai spus — în majoritate, și numai puțini se pot ridicá la acel nivou clar și larg de vederi, unde abstragĕnd de subjectivismul lor sĕ judece o cestiune numai și esclusiv dintr'un punct de vedere mai înalt, — *sine ira et studio.* Pe terenul public dar', oamenii de vederi înguste cearcă sĕ se validiteze prin majoritate, fiind-că înșuși fac majoritatea.

Cine, imparțial fiind, nu va recunoaște că toate certele noastre politice de păn' ací, provin tocmai din îngustimea vederilor, de cari sunt cuprinși unii oameni, cari cei dintâiu chiămați ar fi sĕ lucre pentru propagarea unor vederi largi și sănĕtoase.

Individul strîmt la vederi, e de regulă strîmt la inimă și mai pre sus de toate e esclusiviat și intolerant. Numai ceea-ce iese din creerul lui e bun, celebru, nemuritoriu, ceea-ce iese din creerul altuia, e lucru de »*puțină importanță*«, dacă nu chiar »*prost*« și »[illegible]«.

În aparițiunea aceasta este de a se cĕutá motivul, de ce în vieața noastră socială *anumiți individi* de *anumite posiții* se cred predestinați, ca *ei* și numai *ei* sĕ facă anumite propuneri și sĕ condamne *totul* ce nu s'a frământat în craniul lor. Aeesta este un fenomen atât de des în vieața noastră publică, în cât noi ne-am dedat sĕ nu mai ținem nici socoteală de el, — și cu toate acestea cine poate negá, câte stricăciuni, și la câte certe și neînțelegeri el nu ne duce și nu ne-a dus.

Întocmai așa stă lucrul și cu principiile politice. Sunt unii oameni cari în strîmțenia minții lor socotesc, că numai urmând principiilor lor politice neamul românesc se va putè mântuí. Cu alte cuvinte ei cred în infalibilitatea principiilor lor, și toți ceialalți cari sunt de altă credință, aceia, — da aceia sunt neşte pehlivani, neşte trădători, »meserabili«, etc. în fine ori-ce, numai români *nu*.

Dar' nu vedeți pe acesti onorabili cum în strîmțenia minții și inimei lor au monopolisat pentru dînșii toate sentimentele naționale. *Ei* și numai *ei* sunt panace-ul pentru durerile neamului român.

Bine înțeles, că ajunși odată oamenii acestia la aceasta etapă de cugetare, ei caută sĕ discrediteze cu ori-ce preț pe oamenii cari sunt de alte credințe politice. Așa bună-oara cutare om politic al nostru fiind-că din întêmplare nepoată-sa s'a amoresat într'un conte unguresc, pe care în urmă îl ia de bărbat, acesta *nu poate* și *nu-i* permis sĕ fie român bun. Sau dacă tot acest individ nu cercetează un concert românesc, fiind-că poate-i lipsește disposiția la aceasta, atunci casul e celebru, — respectivul e condamnat și arĕtat publicului român cu degetul, pentru-ca și acesta sĕ'l condamne.

Și publicul nostru românesc, blăjin cum e, o face bucuros aceasta, — și în fine ce mai vreți, opiniunea publică pe basa unei vederi strîmte s'a făcut.

După cum am spus în primul nostru de eri, de asemenea casuri am putè scrie tomuri întregi, — ne mărginim acum la acelea casuri, cari ilustrează perfect vieața noastră politică în diua de adi.

Cu toate acestea credem că n'am fi completi dacă n'am dá încă vr'o câteva esemple din vederi strîmte. Esemplele aceste sunt cu atât mai prețioase, cu cât ele devin de la individi cari fac pretenția la o cultură superioară.

În dilele trecute un neprețuit amic al nostru ne cere sĕ-i publicăm neşte rectificări, cari unde fusese dînsul atacat i-s'au rĕspins — după credința noastră pe nedrept.

Noi cu afacerea aceasta n'am avut nici în clin nici în mânecă, de aceea, și

---

Foișoara „Dreptății".

Cartea durerii.

de

Emil Bougaud.

— Tradusă după originalul frances. —

(Continuare.)

Iată ce 'mi dise ea odată; dar' o Dumnedĕul meu, cum aşi fi putut eu ascultá și cum i-aşi fi putut vorbí, când eu însa-mi eram înfundată de durere. „Vedi tu, îmi dise ea, eu îmi cunosc starea mea, e de mult de când eu sum în aceasta stare și eu vĕd, că nu voiu mai trăí mult. Pre un moment eu am fost tristă pentru-că aveá neşte dubii nefericite, cari mĕ faceau sĕ sufĕr. Eu am fost așa de puțin înstruită, eu nu știu nimic, căci așa de puțin am învĕțat, Eu nu am avut nici-când un confesariu, căruia eu aşi fí cutezat a-i vorbí deschis. Nu știu ce îmi închideá gura pe care eu atât mĕ temeam sĕ o deschid, căci tu știi cât sunt eu de fricoasă. Ah! de când trăiesc eu în aceste idei penibile! . . . Oh! cât de rea am fost eu și sunt încă! Cât de puțin am iubit pe aceia, cari mĕ încungiură. Dumnedĕul meu! eu aşi dorí sĕ fiu mai bună". Apoi după un minut ea adause: „Oh! că dl Bougaud a fost așa de puțin la noi! Și apoi această timiditate m'a înpedecat de a-i vorbí așa după-cum îți vorbesc ție. Oh! eu trebue sĕ smulg din inima mea aceste cugete ce mĕ apasă". Fiind-că eu nu-mi puteam reține lacrimile, ea 'mi dise: Nu te întristá! Eu părăsesc vieața fără nici o părere de rĕu. Eu nu o cer de la Dumnedĕu, dar' nu cer nici ca sĕ-mi mai scurteze suferințele. Dar' când voiu fi moartă, unde voiu merge? În ceriu! 'i diseiu eu Ah! dise ea plecându-și capul, ca și când s'ar îndoí că va ajunge pe acolo. Apoi: Cum voiu merge eu acolo singură singurică, eu, care sunt așa de fricoasă? O cugetare 'i percurse inima în care eu am cetit numele acelei surori iubite ací, care-i fusese ca și o a doua mamă, despre care din causa unui simțĕmênt fraged, — ea nu mi-a vorbit de cât în momentul ultim, despre aceasta eu sunt sigură. Ea mi-a vorbit despre ce le pomeneşti ca despre atari lucruri, cari nu conțin de cât deceptii, mi-a vorbit despre fericirea aceea, și că ea ar merge bucuroasă acolo și ar voí sĕ se pregătească pentru aceasta. Eu am observat, că o mărturisire minuțioasă, generală, asupra vieții sale întregi, ar ușurá-o mult.' Ea a observat cât de nefericite au fost celelalte; ah! această scumpă inimă prin suferințele sale a devenit așa de matură. Oh! Dumnedeul meu, pentru ce trebue, ca DV. sĕ rĕmâneți așa departe? Dacă ați putè vení! Oh! ce dureros ar fí, dacă DVoastră ați sosí numai după ce această inteligință așa de clară și lucidă ar fi eşofată prin torturile delăsărei și isolarea inimei. De presinte ea are lipsă de ori-ce ajutoriu. De altcum chiar în mijocul atâtor neliniştiri, despre cari vĕ vorbesc, sufletul sĕu își păstrează forța sa. „Dumnedeu toate le face bine, — îmi dise ea mai departe. — El a făcut, ca eu numai mai târdíu sĕ mĕ cuminec pentru prima-oară, căci altcum poate că eu nu aşi fi îndeplinit-o aceasta cu reverință, fiind prea tineră. El mĕ chiamă acum din această lume, unde nu aşi fi putut resistá rĕului. Fie voia lui, fie binecuvêntată".

Eu cunoşteam bine pe Gaetana și aveam multă esperință în cele sufleteşti. Astfeliu simțiam, că ce se ascunde sub aceste neliniștiri. Purificarea sufletului se începuse deja. Ea erá aurul, pe care Dumnedeu 'l aruncase în foc spre a se curățí de sgură. M'am și grăbit a rĕspunde mamei sale: „Eu păstrez ca ceva prețios epistola în care vĕd tot spiritul și toată inima iubitei Dvoastre copile. Dar' ce privește sufletul sĕu, conștiința sa, cu toate că eu nu am fost acolo, de cât puțin timp, eu o cunosc foarte bine. Fiți liniștită. Ea e un mic înger, carele acuși se va depărtá de aici la ceriu cu multă blândeță. Niște conversări mai lungi și intime ar mângăiá, dar' nu mi-ar putè spune mai mult, de cât știu. Ea e un suflet de tot curat. Și fiind-că ea e foarte curagioasă, nu mai rĕmâne alta.

fiind-că eram inundați cu alt material mai actual, nu ne-am grăbit cu publicarea.

La vr'o cinci ḑile ne pomenim cu următoarea cartă postală:

Mě rog sě binevoiți a-mi publicá rěspunsul meu, ear' de cumva n'ați putè, atunci sě *mě ștergeți din numěrul abonenților D-Voastre.*

Aceasta-i curată socoteală.

Și în urmă, ca întreaga afacere sě nu fie lipsită nici de partea ei comică, și după ce noi tot nu ne grăbiam cu publicarea, vine un alt amic al nostru și scrie:

„Vě rog publicați rěspunsul dlui N. N. dacă vreți, ca „Dreptatea“ sě nu'l peardă dintrě spriginitori și dacă vreți sě *impedecați și alte neplăceri.*«

Ce neplăceri va fi gândit amicul nostru, aceasta nu știm, poate une-ori — mai știi — un proces de presă

Un alt classic cas de o și mai classică îngustime de vederi este următoarea cartă postală:

„Vě rog sě-mi trimiteți nrul de la 31 Iuliu n. a. c. al foii „Dreptatea“. Dacă nu mi'l trimiteți, rog sě-mi *retrimiteți abonamentul solvit și sě mě ștergeți dintrě abonenții Dvoastre.*«

Pentru lipsa unui numěr sě pretinḑi a fi șters dintrě abonenți, este de sigur un *unicum* în feliul sěu.

Alt nemuritoriu prietin al nostru se supără, că i-am comentat în defavorul sěu un fel de cercular, care dînsul îl esmisese, și pretinde, — după-ce ne trage niște lecții zdravene — sě-l ștergem dintrě abonenții nostri.

Ei bine, până când noi nu ne vom ridicá de la micimea acestor vederi strîmte pe un alt piedestral de cugětare mai înalt, abia își va putè face loc întrě noi un curent sănětos, un curent trainic, un curent plin de vieață, care va avè sě ne reformeze pe toate terenele.

Pentru acest curent trebue sě lucrăm cu toții, în serviciul acestui curent trebue sě ne punem toate forțele de cari dispunem.

Sě creăm un curent cu vederi largi și atunci neințelegerile dintrě noi vor disparè cu totul.

Sě ne afirmăm în jos.

Echou la articolii „Dreptății“ din nrii 179, 189.

Publicăm articolul de mai jos, ce ni-se trimite de la *Făgăraș*, de și vederile esprimate în el nu le putem aprobá toate. Il publicăm însě ca o voce din publicul mare, ca vocea unui om, care dacă cetește ceva gândește și el, care gândind și scrie. E bine și de lipsă, ca fie-care român cu pretenții de inteligență, sě facă astfel, sě se gândiască asupra stărilor și sorților noastre. Noi publicăm atari articoli, se 'nțelege cu anumite reserve, pentru-că am vre sě se întroducă și la noi un *curent de gândire.* De altă parte suntem atât de objectivi și calmi, ca sě ascultăm părerile altora, chiar și când ele nu ne convin pe deplin.

*

Făgărașiu, 30 August n.

De 27 ani am așteptat de la conducětorii nostri politici, sě facă o școală politică, pentru poporul nostru român, care încă în mare parte nu cunoaște drepturile ce-i compet, nu știe sě se folosiască de constituțiunea și legile patriei; nu știe ceea-ce permit legile și ceea ce nu permit; nu știe sě resoneze când diregătorii abusează de puterea lor și asupresc poporul; nu știe care român are drept de alegere și care nu poate avè etc. etc. Fără astfeliu de cunoștințe, cu greu ne vom putè afirmá în jos.

Nu trebue sě retăcem nici sě ascundem acest defect, fiind-că străinii îl cunosc mai bine de cât noi, și dacă nu îngrijim de dreptul lor de alegětori, suferim și la comitat și în comună, când se aleg representanții și funcționarii. — Românii cei cu drept de alegere până acum au fost în soldul străinilor. Intrebarea este: sě-i mai lăsăm sě rătăciască? În acest cas ne afirmăm cam prost. Dureros este, că am lăsat alegětorii români sě facă o școală de rětăcire. Sě ținem la programul național, la principiul abstinerii, însě nici de cum nu este o abstinere când poporul român alege. Și părerea mea individuală este, că Românii ungureni sě nu se mai abstină. Când ei ar avè 30—40 deputați naționali în dietă, sau acum după congres cu Sêrbii și cu Slovacii 50—60 deputați cu un conducětoriu renumit. ne-am afirmá și în jos și în sus. Abstragênd de la această părere, totuși și pentru ardeleni și pentru ungureni este neapěrat de lipsă o organisare și disciplină în jos, pre-cum o vedem la sași și la alte partide din patrie.

Mai încolo pe lângă o organisație și o bună disciplină de cu vreme, ne mai trebue și o ținută deamnă. Ținuta ce au avut'o maghiarii până-ce au scăpat de jugul nemților. Faptele lor de prin anii 1855—1865 trebuesc după foile lor de atunci reproduse în foile noastre.

Numai cu o *ținută deamnă poți convinge contrarii.* Când le cerem sě respecteze drepturile egale, atunci sě și asigurăm, că dorim sě trăim cu ei nu ca suferiți, ci ca frați. Până când însě vor ținè pe frații nostri în temniță, o ințelegere ar fí o crimă: am osândi și noi pe acei martiri. Au moștenit maghiarii un us istoric, că au avut pe părinții nostri robi și aceasta moștenire o doresc sě o aibă și față de noi, însě aḑi nu se mai poate. Mai au ei din istorie casuri, că mai mulți din inteligința românilor în secolii trecuți s'au maghiarisat, și aceasta răpire cred ei, că se mai poate și astăḑi: așa au șovinistica credință, că vor putè maghiarizá. Nu se mai poate, căci ne-am deșteptat. Totuși, ca sě-i convingem că nu se poate: românii în jos și în tot locul trebue sě țină fanatici la limba lor, pre cum țin maghiarii la a lor *și sě vorbiască numai românește.* Cu o astfeliu de ținută vênatoarea maghiarisărei va încetá și ei se vor convinge că se opintesc în zadar.

La organisare ar trebuí sě considerăm următoarele:

a) Sě știm în fie-care comună câți români au drept de alegere și câți din acestia țin la partidul național român? Când s'a format partidul poporal (catolic), comitetul aceluia — cum s'a publicat prin jurnale — a cerut sě i-se arate din fie-care comună: câți catolici sunt și câți din acestia țin la partidul lor? Deosebit care dintrě ei este conducětoriu? O întrebare simplă, însě foarte importantă. Aceasta ar trebuí sě o folosim și noi. Ceea ce este permis partidului catolic, cred că e permis și Românilor. Aceasta preîngrijire și organisare cu atât mai vêrtos este de lipsă, cu cât e temere, că la alegeri și partidul catolic va divisá pe Românii în un nou partid, trecênd unii la al lor.

b) În fie-care comună ar fí sě se formeze din Românii cei cu drept de alegere comitet apěrătoriu și progresist, căci curênd va vení la rênd alegerea în comitate, și la comitat sě nu mai lăsăm pe Români sě-i denumiască, ca până acum în unele comune notarii și pretorii, ca aleși, ci în adevěr sě se aleagă bărbații pricepětori, onorabili și naționali. Acestia vor îngrigí apoi sě nu se mai ridice dările comunale, ci sě scadă. Poporul român, — cercetați — că 'l veți aflá *supt ca de lipitori, și nimenea nu se intereseazá de el. Representanții comunali și comitatensi datori sunt a se interesá de aceasta.*

c) Neajunsurile românilor de pe sate sunt foarte multe: nu știu sătenii câtă dare au sě plătiască și câtă au plătit, căci cărticica de dare în multe locuri e în limba maghiară; ei plătesc sěrmanii atâta cât li-se cere.

Li-se pun aruncuri preste aruncuri, și dacă nu le pot plătí, li-se vinde tot ce au la ușă, în cât devin proletari. Pe unde s'a întrodus comasația ei au căpětat jgiaburile în cari nu se face nici un product. Pentru-ca se poată vinde o vită i-se dă o ședulă în limba maghiară, însě nu știe nici vênḑětoriul nici cumpěrătoriul român, că ce conține aceea. Se citează un român la judecată, citația e în limba maghiară, el nu știe ce cuprinde aceea, și pe când e citat, nu se duce și perde dreptul prin contumație. La acestea și la alte sute de casuri au românii lipsă de apěrători.

d) În comitate, afară de cel al Lugoșiului, românii până acum nu s'au afirmat de loc, au folosit pasivitatea, în cât am creḑut, că lipsesc din comitat sau dorm, ori sunt cu totului tot indiferenți, căci nu luau parte. Când s'au votat dări pentru *kulturegylet* au luat parte, au votat cu asupritorii, ei i-au lăudat de patrioți, în dos însě au rîs de dînșii și i-au desprețuit.

Vin cât de curênd alegerile la municipiile comitatului; ne trebuește o pregătire, căci trebuesc sě dealeagă bărbați naționali conștii, cu caracter, cum își împlinește datorința comisiunea de candidare, încă se va alege; și în aceasta trebue sě fie aleși bărbați probați cari sě nu voteze de funcționarii comitatensi pe acei concurenți, pe cari îi dorește comitele suprem, căci ar fi maghiaroni, ci pe cei harnici și apți. Până acum s'au vèḑut aleși în comisiunea de candidare notari și funcționari. Acestia pot fi denumiți de comitele suprem, însě nu e bine sě fie aleși, fiind-că ei de și pot fi buni fii ai poporului, totuși nu pot lucrá contra voei comitelui și vice-comitelui sau a guvernului, carele astăḑi ne este nouă inimic. De ce inimic? Voi rěspunde mai la urmă.

Austro-Ungaria.

Temnițele — desmințite. La știrea noastră de eri despre temnițele din Vaț „B. H.“ și aduce deja desmințirea — sperată de ea. Corespondentul acestei foi a cercetat pe medicul temnițelor, Dr. *Lencsó* Fer. și acesta a negat categoric, că el ar fi făcut atare remonstrațiune la guvern. Toată știrea s'ar reduce la atâta, că medicul a rugat pe ministrul, ca în decursul verii sě permită întemnițaților a-și petrece întreagă ḑiua liberi în curte, pentru-că după noul regulament n'au drept de a petrece în curte de cât o oară pe ḑi. Rugarea aceasta medicul și-a motivat-o cu împregiurarea, că în *temnița cea nouă zidurile încă nu sunt uscate de tot.* Ministrul a și conces acest lucru până la 15 Septembre. Acum medicul a cerut prolungirea acelui termin. Se teme însě, că ministrul nu va acordá.

Așadar' e fapt oficios constatat prin „desmințirea“ de mai sus, că întemnițații *politici* ai nostri petrec într'o casă, ai cărei păreți nu-s *uscați!!*

Consistoriu metropolitan în Sibiiu. În consistoriul metropolitan s'a discutat ḑilele acestea *ținuta,* ce ar avè sě observe clerul și poporul gr. or. în fața reformelor bisericești. Consistoriul — se ḑice — a propus o *epistolă pastorală comună* a toți trei episcopii. Metropolitul *Miron* însě nu s'a învoit, rěmânênd, că fie care episcop sě dee separat instrucțiunile sale. Dacă această știre e adevěrată, noi numai regreta putem, că nu s'a primit ideia *pastoralei comune.* Fiind aceleași interese de apěrat și representat, o procedură comună — credem noi — ar fí cu mult mai impunětoare atât în jos, cât și în sus. În fine actul de solidaritate, care s'ar fí manifestat în modul acesta, ar fi și mângăitoriu.

---

de cât a o învěțá a-și sânțí durerile. Câteva cuvinte, câteva aspirațiuni, din când în când o privire spre crucifix, acestea eu însumi i-le voiu spune și aceasta va folosí mult.

Într'adevěr. în aceeași ḑi eu i-am și scris Gaetanei. Em m'am făcut ca și când nu aș știí nimic despre chinurile ei, 'mi erá frică sě nu-i ațiț închipuirea, arětându-i ce mare importanță dá maică-sa suferințelor ei, eu numai spre aceea m'am nisuit a o face marinimoasă și liniștită, a o face sě se încreadă în Dumneḑeu și a-i face cunoscută marea măiestrie de a suferí dumneḑeește. Dar' nu m'am îndestulit cu atâta, că i-am scris. Aducêndu-mi a minte de ceea ce se ḑice în Evangelie, când adecă Mântuitoriul nostru erá în agonie, un ânger a venit sě'l mângăie, de altcum neliliniștit fiind de a lăsá pe o copilă atât de jună pradă durerilor trupești și a aurietăților sufletești, m'am folosit de libertatea unei ḑi și am alergat la ea. Oh. cât de tare simțește omul în atari împregiurări prețul miraculos al invențiunilor geniului modern. Cât sunt de frumoase drumurile de fer, cari duc cu iuțeala fulgerului pe *trimișii* lui Dumneḑeu. Două sute de mile de departe de tine, un copil sufere, e în agonie și tu nu ai numai câteva oare pentru el. Pleci seara, când ar fí sě te culci și dimineața te deștepți lângă căpětâiul lui. L'ai binecuvêntat, l'ai întărit, încuragiat, l'ai liniștit, înveselești și liniștești inima lui, și eu poate că nici nu știu că tu ești absent.

Eu am prevenit pe mica mea morboasă, prin următoriul bilet:

13 Ianuariu 1869.

Mult iubita mea copilă!

O afacere oare-care mě chiamă la Paris. Eu profitez de această ocasiune spre a Vě face o mică visită, și pre cum am putut face de a petrece în bucuriă frumoasa ḑi a crăciunului, 'mi pare bine că și acum voiesc — a Vě ajutá a petrece în bucurie marea ḑi a Regiilor*). Magii au adus Mântuitoriului nostru: aur smirnă și tămâiă. Noi, iubita mea copilă 'i vom aduce inimile noastre, împreună cu suferințele lor, ca un dar' care va folosi mai mult, 'i vom oferí o inimă blândă, resignată, umilită, totdeauna iubitoare de Dḑeu, cu toate că mâna lui câte-odată ne lovește așa de greu; sě-i ḑicem: Doamne! Eu cred, că aceasta s'a făcut pentru binele meu, și Tu din iubire fată de mine, mi-ai trimis acest morb, eu cred aceasta, o Doamne! Tu întărești credința mea. Adio iubită copilă! Luni ne vom revedè. Eu mě rog totdeauna pentru tine și te binecuvênt din adâncul inimei mele.

(Va urmá.)

*) *Diua Regilor*, cei trei crai de la resărit se serbează în biserica latină în ḑiua când biserica grecă sěrbează Botezul Domnului.

Străinătate.

Atentat (?) contra principelui Ferdinand. (S o f i a, 5 Septembre.) *„Svoboda“* primeşte din Rusciuc raport, că poliţia a deţinut în apropiere de palatul principelui un tinĕr îmbrăcat în haine femeieşti. La perchisiţiunea domiciliară poliţia a dat de scrisori compromitĕtoare. — În urma acestui incident, la dorinţa principelui nu s'a mai făcut conductul de facle plănuit în onoarea dînsului şi a principesei.

Cestiunea armeană în parlamentul Angliei. (L o n d r a 5 Septembre.) În şedinţa de eri a camerei deputaţilor secretariul de stat în ministeriul de esterne rĕspundênd la întrebările mai multor deputaţi, spune că de la guvernul turcesc au sosit în privinţa reformelor armene mai multe note, al căror conţinut a fost corect comunicat din partea presei. E regretabil însĕ, că acestea nu sunt satisfăcĕtoare. E drept, că planul de reforme n'a putut căştigă spriginul oficial al Germaniei, Austro-Ungariei şi Italiei, dar' cu toate acestea se crede, că numitele puteri aproabă acel plan şi că pe cale ne-oficială au şí recomandat Portei sĕ'l iee în dreaptă cumpĕnire. Guvernul englez nu se află în posiţiunea de a se declară asupra procedurei ce eventual ar deveni necesară. Declaraţiunei lui *Nowosti*, că ar fi deja timpul, ca puterile sĕ-şi sprigniască prin o comună demonstraţiune de escadre pretensiunile faţă de Poartă, guvernul nu i-a dat nici o atenţiune. *Nowosti* nu e diariu de caracter oficial. O astfeliu de propunere în general nici nu s'a făcut.

Cestiunea armeană şi Poarta. (P a r i s, 5 Septembre). Conform rapoartelor sosite aici din Constantinopol, Poarta a acceptat condiţiunile marilor puteri cu privire la reformele propuse pentru Armenia.

Nihilismul în Rusia. (P e t e r s b u r g, 5 Septembre). Nihilismul începe earăşi a dá semne de vieaţă în dimensiuni tot mai estinse, aşa, că face necesară luarea de estinse mĕsuri de precauţiune. Ţarul e păzit pas de pas, ţarevna în urma groazei e în continuă agitaţiune. Gatcina şi Peterhoful e păzit de miliţie.

Ucigaşii lui Stambulov. (S o f i a, 5 Semptembre). Se vorbeşte, că *Giorgiev*, unul dintrĕ ucigaşii lui Stambulov, a fugit din temniţă.

Lord-majorul Londrei în Paris. (P a r i s, 5 Septembre). Lord-majorul Londrei, Sir I. Renals, soseşte aici mâne şi va fi primit de presidentul *Faure* în palatul Elysée, când lordul va predá presidentului învitarea senatului city-an, ca sĕ cerceteze Londra. Renals în convorbirea avută cu redactorul lui *„Journal“* s'a arĕtat a fi mare francezo-fil. La cas, că Faure va merge la Londra, actul acesta ar fi de mare importanţă pentru ambele state atât în privinţă comercială, cât şí politică.

Uniune personală sêrbo-bulgară. (B e l g r a d, 5 Septembre.) Semi-oficiosul *Videlo* continuă cu aprecierile corespondentului sĕu din Sofia, în sensul cărora în sfere distinse bulgare chiar şi după moartea lui Stambulov se ocupă cu *ideia uniunei personale întrĕ Sêrbia şi Bulgaria.* Conform acestor schimbări de idei ambe ţerile ar fi sĕ se organiseze pe noue base financiare şi militare. Bulgaria şi Sêrbia s'ar nisuí apoi sĕ anecteze toate părticelele cari odinioară apartineau loru-şi, şi în general sĕ înfiinţeze în Balcani un astfeliu de stat, care sĕ fie total independent şi sĕ corĕspundă devisei, că *Balcanul sĕ fie al statelor balcanice.* S'a ivit însĕ o cestiune, carea deocamdată pune pedeci serioase în calea realisărei acestei idei. A nume: regele sêrbesc, independent şi de sine stătătoriu, poate oare sĕ fie în acelaşi timp principe al Bulgariei, în care calitate are sĕ steie în raport de vasalitate faţă cu Poarta?

Masacrul de la Janicli. (A d r i a n o p o l, 5 Septembre). Raportul înaintat ulterior din partea lui Abdurraman paşa cu privire la masacrul din Janicli, accentuează, că nu se poate constată, că fost'a oare distrusă cupola moşeei prin giulele de tun ori prin bombe de dinamit? Conform conscrierei definitive au fost omorîţi 8 bărbaţi, 9 femei şi 9 băieţi. Numĕrul rǎniţilor nu se poate eruá. În comună erau 304 case cu 1600 locuitori. În urma atacului au ars 207 case şi astfeliu abia au rĕmas citeve 17. Dinaintea flacărilor nu s'a putut mântui nimic; 1530 de oameni au rĕmas fără căpĕtâiu.

Corespondenţă.

Blaşiu, 30 August n.

(Abiturienţii din 1885.)

De-odată cu marile şi sgomotoasele sĕrbări ale Associaţiunei transilvane Blaşiul a dat loc şi unei sĕrbări modeste şi liniştite, care a fost căluzită earăşi de literatură şi cultură, şi sĕrbarea aceasta a fost convenirea colegială a abiturienţilor din 1885 ai gimnasiului din Blaşiu.

Nu vom insistá asupra însemnătăţii ăstorfeliu de conveniri, căci ele sunt aşa de naturale şi de uşor de priceput.

După 10 ani, aceia, cari la olaltă au şedut pe băncile şcoalei un şir mai îndelungat sau mai scurt de ani, vin, se întâlnesc, spre a re'noí vechia prietinie, spre a-şi împărtăşí împrumutat esperinţele şi spre a se întări şi îmbărbătá unul pe altul în potriva marelui duşman ce ne ameninţă. Am salutat deci cu viuă bucurie ideia acestei întruniri, care de sigur îşi va dá roadele sale la vremea sa.

După informaţiunile ce mi-am căştigat, abiturienţii din 1885 au fost în totul 40, din acestia au reposat 3. Emanuil Ordean, Dem. Axente şi Cornel Moşneag, şi s'au presentat la convenire 14, adecă:

1. Sim. Zehan, teol.-abs. şi învĕţătoriu, Solovĕstru;
2. Gedeon Brat, stud. în drept, Selişte;
3. Emil Cormoş, proprietar mare, Grebeniş;
4. Petru Gora, adm. paroch, Sînt;
5. Ioan Băbuţ, coop. paroch, Bucium-Şeasa;
6. Aurel C. Domşa, catechet şi comptabil, Blaşiu;
7. Valeriu Florian, preot şi învĕţătoriu, Racoviţa;
8. Marc Lazar, notariu, Armeni;
9. Bas. Mărginean, ofic. de bancă, Oraviţa;
10. Valeriu Milea, subnotariu, Tilişca;
11. George Pop, cooper. paroch, Mihalţ;
12. Adr. Raţiu, teol. abs., Blaşiu;
13. Virgil Codarcea, teol. abs. Pogăceica;
14. Ioan Mera, adm. paroch, Şeica-mică.

În şedinţa ţinută sub presidenţa căruntului coleg V. Florian, s'au cetit telegramele primite de la colegii Dr. Laur. Petric, medic în Ilia-murĕş; Octav. Pop, inginer în Iaşi; Ioan Bocăniciu, preot în Iniu; Eugen Solomon, doctorand în medicină la Viena, şi Ioan Petrişor prof. în România.

Au mai hotărît apoi sĕ întreţină continuă legătură de corespondinţă unul cu celalalt, mai vêrtos însĕ cu colegul Aur. C. Domşa, *căruia vor avè sĕ-i notifice fie-care schimbarea domiciliului, pentru purtarea de evidenţă.*

Au promis cu toţii sĕ continue şí mai departe, fie-care în sfera sa, luminarea şi înaintarea fericirii poporului şi sĕ nisuiească, ca convenirea a doua din 1905 sĕ fie mai cercetată.

Mercuri în 28 Aug. şi-au presentat cu toţii omagiele I. P. S. Sale Metropolitului Dr. Mihályi, şeful bisericei unite şi patronul gimnasiului blăşan.Ací prin graiul colegului Băbuţ au dat espresiune sentimentelor de iubire şi alipire ce au faţă de Metropolitul şi gimnasiul din care au ieşit.

Vesel de această aten ţiune, I. P. S. Sa a salutat ideia întrunirii şi a dorit, ca ea sĕ se repeţiască la 20 şi 30 ani.

De la Metropolitul au plecat cu toţii la fostul ordinariu al cl. VIII, Nicolau *Popescu*, căruia asemenea i-se adresară câteva cuvinte bine simţite.

La 2 oare se întruniră cu toţii, împreună cu cinci soţii presente şi în frunte cu fostul profesor de clasă, la un banchet în sala hotelului „Univers“.

Şi aşa, cum lume multă erá prin Blaşiu, grupul celor 14 abiturienţi s'a bucurat de multă atenţiune, mulţi din cei presenţi felicitându-i pentru aceasta ideiă.

Încheiu cu cuvintele Metropolitului „fie, ca serbarea aceasta sĕ o repeţiţi cu ajutoriul lui Dumnedĕu şí la 20 şi 30 ani de la absolvare.

Cronică.

Timişoara, 6 Septembre n.

Entente cordiale. Sub titlul acesta *„Tribuna“* scrie:“ În „Unirea“ organ al partidului conservator, apĕrând în Craiova (Nr. dela 20 August 1895) cetim: „Anunţăm cu plăcere că diarul nostru de adi înainte va fi în *strînsă legătură* cu diarul „Dreptatea“ din Timişoara, care ne va procura diferite ştiri autentice cu privire la soartea faţilor noştri din Transilvania.“

Noi am prevĕdut aceasta notiţă în „Tribuna“, îndată ce am cetit'o- în *„Unirea“* din Craiova. Pentru *liniştirea* confraţilor de la „Tribuna“ trebue însĕ sĕ constatăm, că *„strînsa legătură“* din cestiune se reduce la schimbul, ce l'am acordat *„Unirei“*, schimb, pre care toate diarele îl acordă foilor cinstite, cari îl cer.

De altcum am intrebá, de ce a trăsărit „Tribuna“ la acele şire? Se teme doar' de concurenţă?

„Cartea durerii“. După o lungă întrerumpere, pentru care cerem scuse cetitorilor, re'ncepem publicarea *„Cărţii durerii“.* — În câteva dile ea se va sfirşí. Atunci va fi gata şí în volum separat. De aceea învităm la prenumeraţiune. Cartea, în format elegant, volun de peste 10 coale tipar, costa 1 coroană plus porto. Se poate prenumeră la „Administraţiunea“ diariului nostru.

Afurisitele erori de tipariu. La prând festiv dat cu ocasiunea *„Associaţiunei“* la Blaş, un tiner orator ţine un toast, care se tipăreşte într'un diariu în feliul acesta:

„Vedem adi Blaşiul în strălucirea luminei de soare, gătit, plăcut.

„Dar' lumini sĕ varsă asupra lui şi din sufletele noastre, a celor de departe, care-'i cunoaştem din cărţi istoria, tradiţia lui.

„El este doar' la noi singurul loc, în care tradiţia lungă stăpâneşte sufletele de îndatăce ele încep a se trezí.

„Cât de puternic veţi fi **minţind** *D-voastră, cei din loc, cei-ce zilnic vedeţi şi locurile în care s'au petrecut şi chipurile celor ce au produs faptele! . . .“*

Otravă în cuminecătură. Prepositul din Kriegheim, *Wadda,* conform prescriselor s'a cuminecat în Dumineca trecută deoarece erá rêndul dînsului la celebrarea missei. Vinul de cuminecatură erá însĕ otrăvit şi bietul pleban după puţin timp a şi murit. S'a constatat, că vinul din potir a conţinut strichine. Bănuiala cade asupra unui om care defraudase de la biserică o suma de 800 mărci şi de frică, ca nu cumva prepositul, care aflase de aceasta, sĕ-l urmarească prin lege.

Şeasedeci şi patru de oameni în mare. Din *Ancona* se telegrafează despre un incident, ce foarte uşor ar fi putut sĕ devină fatal. La o petrecere de noapte s'a făcut un padiment pe de-asupra mărei; în decursul petrecerei padimentul construit superficial s'a dĕrimat şi oamenii ce se aflau pe el, 64 la numĕr, au cădut în mare. Toţi au fost salvaţi, dar' mulţi au suferit răniri grave.

Necrolog. Cu inima înfrântă de durere anunţăm încetarea din vieaţă, după grele suferinţe, a iubitei şi neuitatei soţie, mamă, soră, cumnată şi noră *Terezia Petcu* nasc. *Frantz,* preoteasă gr. or. rom. în Ghiroc; întêmplată Marţi în 22 August (3 Sept.) a. c. dimineaţa la 7 oare, când şi-a dat nobilul suflet în mânile Creatorului în anul 28 al vieţei şi 8 al fericitei sale căsătorii. Rĕmăşiţele pământeşti ale scumpei defuncte se vor aşedá spre odihna vecinică, — de la nr. 8 din strada Alsó-Molnár, — după ritul bisericei gr. or. române, Mercuri în 23 August (4 Sept.) după amiadi la 5 oare în cimiteriul bisericei gr. or. române din Arad. Fie-i ţĕrina uşoară! Arad, 22 August (3 Septembre) 1895. Trifon Petcu, preot ort. rom., ca soţ. Hortensia şi Dionisia, fiice; vĕd. Iconia Petcu, soacră; vĕd. Elisabeta Petcu, mătuşă; vĕd. Iosefina Fürnsin, Laura Lengyel, Carolina Derestye, Catarina Franz, Iulia Licker, Maria Erdélyi, născute Frantz ca surori; Solomia Jeli, Elisabeta Iancovits, Alesandra Derestye, Hermina Derestye, Catinca Derestye, Roza Derestye, Maria Derestye, ca cumnate; Iuliu Derestye, Ioan Lengyel, Francisc Licker, Andrei Erdélyi, Nicolau Iancovits, preot gr. or. în Kepet, Nicolau Jeli, Ilie Krajnik, Stefan Leskó, Armin Lichtenthal, Bartolomei Szmercsányi, Milan Derestye, ca cumnaţi.

Talentul român în străinătate. D-şoara *Solacoglu* a obţinut premiul întâiu de piano, la conservatorul de musică şi delclamaţiune din Paris; d-şoara *Solacoglu*, scrie *„Timpul“*, e prima română care obţine aceasta distincţiune.

Mulţămită publică.

Din incidentul trist al înmormêntărei regretatei mele soţii, mĕ simt îndatorat sĕ aduc mulţămită specială dlui Moise *Bocşan*, protopop, şi părintelui Gavriil *Bodea* din Arad, cari au făcut ceremoniile funebrale, părintelui Traian *Văţan* pentru cuvêntarea funebrală, apoi corului vocal de la seminariul din Arad, care în frunte cu dl Valeriu *Magdu* a esecutat cântările obicinuite, pre cum tuturor celor ce au asistat la actul înmormêntărei.

Trifu Petcu
paroch în Ghiroc.

Invitare la abonament.

Începênd cu 1 Iuliu st. v. *prețul de abonament al diariului „Dreptatea“* s'a **redus** de **la 12 fl. la 10 fl. pe an.**

Astfeliu manținênd ținuta noastră cea vechiă, calmă, solidă și objectivă întru toate, susținênd toate legăturile noastre cari până acum ni-au făcut posibil de a dá în mâna cetitorilor diariul celor mai proaspete informațiuni, vom face acum, ca diariul nostru sĕ fie și cel mai eftin cel mai ușor de abonat.

Cât despre timpul apariției, »Dreptatea« va apărê și mai departe în fie-care di de lucru la amiadi.

După acestea invităm la abonament cu următoarele prețuri:

Pentru monarchiă:

Abonamentul anual costă	fl. 10·—
„ semestral	„ 5·—
„ treilunar	„ 2·50
„ lunar	„ 0·85

Pentru România și străinătate:

Abonamentul anual costă . . .	Frci 37·—
„ semestral	„ 18·50

Abonații vechi sunt rugați a se provocá la numĕrul sub care au primit până acum foaia, ori sĕ lipească adresa pe cuponul mandatului.

Abonenții noi sunt rugați a scrie adresa corect și legibil.

Abonamentele se fac mai cu înlesnire prin m a n d a t e p o s t a l e. Domnii abonați sunt rugați a însemná pe cuponul mandatului timpul pentru care trimit abonamentul.

Amintim și la acest loc, că diariul nostru se va trimite numai acelor abonați, cari au s o l v i t î n a i n t e abonamentul și numai pre acel timp pre care au solvit.

Abonamentele se trimit la adresa administrațiunei diariului „Dreptatea“ în T i m i ș o a r a, (Temesvár, Zápolyagasse,) Nr. 41.

Redacțiunea și Administrațiunea diariului „Dreptatea“.

Bursa de Budapesta din 5 Septembre 1895.

Datoriă de stat:

Renta de aur ung. 100, 500, 1000 (sc. de d.)	5%	123.50
„ „ „ „ 10.000 . . . . „	4%	—.—
„ „ coroane ung. . . . . . „	4%	99.50
Obl. căilor fer. orient. 1876 . . . „	5%	12?.75
„ „ „ de stat, 1889, aur. „	4½	129.—
„ „ „ „ „ „ arg. „	4½	101.75
Obl. cu premii ung., din 1870, 100 fl. buc. . .		140.50
„ „ „ „ „ „ 50 „ „ . .		140.—
Obl. de desdaun. regal., am., ung. (sc. de d.)	4½%	100.75
„ „ „ „ croate . . „	4½%	102.50
Bonuri rur. ung. . . . . „	4%	96.25
„ „ croate . . . . . . „	4%	97.—
Obl. regul. Tisei (Seghedin)	4%	143.75
„ hipot. croate, 100	5%	—.—
Asemnatele cas. de stat. 6 luni 100		—.—
Datoria de stat. com., hărtiă, Mai-Oct. . .	4 2/10	98.75
„ „ „ „ „ Febr.-Aug.	4 2/10%	98.75
„ „ „ „ arg. Jan.-Jul. . .	4 2/10%	98.50
„ „ „ „ „ Apr.-Nov. . .	4 2/10%	98.50
Renta de aur austr. (sc. de d)	4%	122.50
„ în coroane		98.50
Datoria de stat austr. 1854. 250 fl. . . .	4%	149.—
„ „ „ „ 1860. 500 „	5%	147.50
„ „ „ „ 1860. 100 „	5%	158.25
„ „ „ „ 1864. 100 „		19?.—
„ „ „ „ 1864. 50 „		198.—
Obl. oraș. Budapesta 1890	4½%	100.15
Obl. c. fr. bulg.	6%	122.—
„ cu prem. sêrb. 100 fr.	3%	40.—
„ „ „ „ „ „ (stamp. austr.)	3%	40.75
„ soc. p. reg. Temeș-Bega	5%	140.—

Monede.

Galbenul ces. și reg. tesc.	5.95
„ „ „ „ verig.	5.92
„ austr.-ung. de 8 fl.	9.93
„ de 20 franci	9.93
20 marce	12.25
Lira de aur turcească	—.—
Argintul austr. și ung.	—.—
100 marce germ. în papir	61.25
„ „ „ de bancă pr. 31 Iuniu . .	—.—

Scrisuri fonciare.

„Albina“, inst. de econ 5%	100.76
Banca civ. de credit Arad 5% 40 ani	101.—
„ „ „ „ „ 5%	101.—
„ „ „ „ „ 5½%	100.50
„ de credit ardeleană 5%	101.—
„ „ „ „ 4½% 40 ani . . .	99.—
„ „ „ „ 4½% 50 ani . . .	98.50
„ credit fonc. din Sibiiu 5%	102.25
„ „ „ „ „ 5½%	—.—
„ „ „ „ „ 6%	—.—
„ „ „ „ „ 4½% em. VI. .	100.50
„ gen. din Sibiiu 110 5% 31.3 ani . . .	—.—
„ „ „ „ 106 5% 40 ani	—.—
„ „ „ „ III emis 5%	102.25
„ „ „ „ IV emis. 4½% . . .	100.50
„ I. de credit din Timișoara 5% . . .	102.—
„ I. „ „ „ „ 4½% . . .	99.50
Împrumut. băncii ung. hipotec. 4%	128.50

Sorțuri private.

Imprumutul oraș. Viena din 1874, 100 . . .	174.50
Sorțuri din Buda 40	60.—
„ „ „ (st. austr.) 40	61.—
Sorturi reun. „Jó-sziv“ 2	3.30
„ „ „ (st. austr.) 5	3.50
„ crucea roșie 5	12.—
„ „ „ (st. austr.)	12.50
Obligațiunile basilicei 5	9.75
„ „ (st. austr.)	10.25
„ crucea roșie italian. 25 lire . .	12.75
„ „ „ „ (st. austr.) .	13.—
Instit. de cred. austr. 100	198.—
Crucea roșie austr. 10	19.—
Sorți Pálffy 40	59.20

Bance.

Banca anglo-austriacă 120	170.—
„ pe acții Budapestană 100	129.50
„ „ „ a capitalei I emis. 100	98.—
„Hermes“ intreprind. de bani 200	—.—
Banca de credit fiumană 80	126.50
„ „ gen. ung. 200	—.—
„ „ „ „ „ din 15 Iuliu . . .	435.75
„ „ „ pe acții Budast. 50	55.—
„ „ „ austriacă 160	—.—
„ „ „ „ din 4 Iuliu	351.50
„ industrială I ung. 150	197.—
„ „ și comerc. ung. 100	—.—
„ „ „ „ „ din 15 Iuliu	112.50
„ croat-slavon. 100	—.—
„ de credit ung. 200	116.—
„ „ „ „ vechiă 100	—.—
„ „ „ „ II emis. 15 Iuliu . . .	241.25
„ comercială ung. pestană 500	1132.—
„ com. și industr. bpestană 100	—.—
„ de credit fonciar centrală 500	590.—
„ croată de escompt 200	—.—
„ de escompt și zarafiă ung. 400 K. . .	—.—
„ „ „ „ „ 15 Iuliu . . .	259.—
„ austro-ungară 600	1000.—
„ „Unio“ 200	—.—

Prețurile bucatelor din piața Timișoarei.

De la 5 Septembre 1895.

După notările societății „Lloyd“ din Timișoara.

Grâu, greutatea cualit. 78 chil.	per 100 chil.	5.85—5.90
Grâu, greutatea cualit. 79 chil.	per 100 chil.	5.90—5.95
Sĕcară, greutatea cualit.	per 100 chil.	4.60—4.70
Orz, greutatea cualit.	per 100 chil.	6.00—6.10
Ovĕs, vênturat	per 100 chil.	6.40—6.50
Cucuruz, nou	per 100 chil.	5.70—5.75

Têrgul de producte pe termin.

Grâu Sept.-Oct. . .	în bani per 100 kgr.	6.69 și 6.71
Grâu la Mart.-Apr.	„ „ „ „ „	7.05 și 7.06
Grâu Maiu-Iuniu .	„ „ „ „ „	—.— și —.—
Sĕcară la Sept.-Oct.	„ „ „ „ „	5.06 și 5.07
Porumb Maiu-Iuniu	„ „ „ „ „	6.13 și 5.15
Porumb Iul.-Aug. .	„ „ „ „ „	5.07 și 5.09
Porumb Aug.-Sept.	„ „ „ „ „	5.08 și 5.10
Ovĕs la Sept.-Oct.	„ „ „ „ „	5.87 și 5.89
Ovĕs la Mart.-April	„ „ „ „ „	—.— și —.—
Rapiță Aug.-Sept. .	„ „ „ „ „	9.45 și 9.50

Têrgul de producte diverse.

(Prețul per 100 kilograme.)

Specia	Curs Bani	Curs Marfa
Semênță de trifoiu luțernă ung. nouă .	52.—	56.—
Semênță de trifoiu roșiă nouă	62.—	67.—
Oleiu de morcovi duplu rafinat	28.—	29.—
Turte de oleiu Rapiță	5.—	5.25
Unsoare de porc, pestană	48.—	48.50
Unsoare de porc din provincia	—.—	—.—
Clisă nouă, uscată la aer, I-a	—.—	—.—
Clisă de masă, 4 rude	43.50	44.—
Clisă de masă, 3 rude	46.50	47.—
Clisă afumată	48.50	49.—
Sĕu sêmburos	—.—	—.—
Prune per 500 kgr. în saci, cual. uscit.	—.—	—.—
Prune per 500 kgr. în saci, 100 drb . .	—.—	—.—
Prune per 500 kgr. în saci, 85 drb . .	—.—	—.—
Prune per 500 kgr. în saci, drb . .	—.—	—.—
cu termin per 50 0kgr. în saci, 100 drb	10.75	11.25
cu termin per 500 kgr. în saci.	12.—	12.50
cu termin per 500 kgr. în saci, 85 drb	16.25	16.70
cu termin per 500 kgr. în saci,	9.75	10.—
cu termin per 500 kgr. în saci, 100 drb	12.—	12.50
cu termin per 500 kgr. în saci, 85 drb	16.25	16.50
Lecuar de prune slavon	11.50	12.50
Lecuar de prune sêrbesc	10.50	11.—
cu termin slavon	13.75	14.—
cu termin sêrbesc	12.75	13.—
Miere brută	—.—	—.—
Miere galbină, destilată	32.—	33.—
Ceară din Rosenau	152.—	155.—
Ceară slavonă	—.—	—.—

Têrgul de producte din Budapesta.

(Prețurile de la 5 Septembre 1895.)

Specia		Cualitatea	Prețul per 100 kgr. de la	până	Cualitatea	Prețul per 100 kgr. de la	până
Grâu Bănațan vechiu	.	74	—.—	—.—	75	—.—	—.—
Grâu Bănațan	„	76	—.—	—.—	77	6.50	6.55
Grâu Bănațan	„	78	6.60	6.65	79	6.70	6.75
Grâu Bănațan	„	80	6.75	6.80	81	—.—	—.—
Grâu de la Tisa	„	74	—.—	—.—	75	—.—	—.—
Grâu de la Tisa	„	76	—.—	—.—	77	6.55	6.60
Grâu de la Tisa	„	78	6.75	6.70	79	6.75	6.80
Grâu de la Tisa	„	80	6.80	6.85	81	—.—	—.—
Grâu Bpestan	„ reserv	74	—.—	—.—	75	—.—	—.—
Grâu Bpestan	„ „	76	—.—	—.—	77	6.50	6.55
Grâu Bpestan	„ „	78	6.65	6.70	79	6.75	6.80
Grâu Bpestan	„ „	80	6.80	6.85	81	—.—	—.—
Grâu de la Alba	„	74	—.—	—.—	75	—.—	—.—
Grâu de la Alba	„	76	—.—	—.—	77	6.50	6.55
Grâu de la Alba	„	78	6.65	6.70	79	6.75	6.80
Grâu de la Alba	„	80	6.80	6.85	81	—.—	—.—
Grâu de Bacica	„	74	—.—	—.—	75	—.—	—.—
Grâu de Bacica	„	76	—.—	—.—	77	6.60	6.65
Grâu de Bacica	„	78	6.70	6.75	79	6.80	6.85
Grâu de Bacica	„	80	6.85	6.90	81	—.—	—.—
Secară nouă, pr.		70—72	5.05	5.10	—	—	—
Orz nou		60—62	—.—	—.—	de nutrețiu		
Orz nou		62—64	—.—	—.—	de vinars		
Orz nou		64—66	—.—	—.—	de bere		
Ovĕs vechiu		39—41	6.85	7.20	—	—	—
Ovĕs nou		39—41	—.—	—.—	—	—	—
Porumb vechiu		75	5.05	5.10	străin		
Porumb nou		73	4.75	4.80	—	—	—
Porumb vechiu		—	—.—	—.—	Bănățan		
Porumb nou		—	—.—	—.—	—	—	—
Rapiță nouă		—	—.—	—.—	Bănățan		
Hirișcă vechiă		—	—.—	—.—	—	—	—

S'a tipărit în tipografia Heinrich Uhrmann în Timișoara.